

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

nimi: Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

registrikood: 80007884

tänava/talu nimi, J. Vilmsi tn 53g

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 10147

telefon: +372 6009349

faks: +372 6009350

e-posti aadress: info@epkk.ee

veebilehe aadress: www.epkk.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Tulemiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Netovara muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	10
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11
Lisa 5 Pikaajalised finantsinvesteeringud	12
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	12
Lisa 7 Annetused ja toetused	13
Lisa 8 Tulu ettevõtlusest	13
Lisa 9 Muud tulud	13
Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	14
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	14
Lisa 12 Tööjõukulud	14
Lisa 13 Seotud osapooled	15
Lisa 14 Täiendav lisa 1	16
Lisa 15 Täiendav lisa 1	17
Aruande allkirjad	18

Tegevusaruanne

MTÜ EESTI PÕLLUMAJANDUS-KAUBANDUSKODA

TEGEVUSE ARUANNE 2017

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda jätkas 2017. aastal nii traditsiooniliste tegevustega, kuid tegevust laiendati ka uute tegevuste ja valdkondadega. Olulise muutusena toimus 2017. aastal Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda ja Eesti Põllumeeste Keskliidu ühinemine, mille tulemusel on lisandunud mitmeid uusi tegevusi (nt põllumajandusvaldkonna kutse andmine). 2017. aastal toimus ka koja uuendatud struktuuri (grupid) ja tööorganite (toimkonnad) töö käivitamine. EPKK saavutas 2017. aastal ka mitmed suured eesmärgid, mille nimel oldi aastaid pingutanud, kuid mõningast leevendust tuli ka jooksvalt päevakorda kerkinud probleemidele.

KOKKUVÕTE EPKK TEGEVUSE EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEST JA OLULISEMATEST SÜNDMUSTEST 2017. AASTAL:

1. Põllumajandustootjatele maksti üleminekutoetusi

2017. aastal maksti esimest korda pärast kolme aasta pikkust pausi põllumajanduse üleminekutoetusi piimalehmade, ammlehmade ja uttede pidajatele, põllukultuuride ja heinaseemnekasvatajatele kokku 19,9 miljoni eurot. Üleminekutoetuste taastamine on olnud alates 2014. aastast EPKK üks keskseid nõudmisi ametis olevatele valitsustele. Lisaks regulaarsetele kirjadele ja avaldustele on selle nimel korraldatud kolm suurt meelevaldust ja üks suur allkirjade kogumise kampaania.

2. Piima- ja seakasvatajatele maksti täies mahus välja kriisiabi

EPKK viimaste aastate tegevus piima- ja sealihaturu kriisi tingimustes oli suunatud sellele, et valitsus maksaks EL toetusele lisaks riigieelarvest täies mahus kriisiabi (EL ja Eesti osa kokku 16,2 miljonit eurot). Uus valitsus võttis EPKK nõudmisi kuulda, lisas abipaketile 0,48 milj eurot ja põllumajandustootjatele maksti 2017. aasta kevadel kriisiabi täies mahus välja.

3. Euroopa Komisjon otsustas toetada taimekasvatajaid

2017. aasta kujunes taimekasvatajatele ebasoodsate ilmaolude tõttu üsna keeruliseks. Hiline koristus ja suur sademete hulk jättis palju saaki põllule, samuti sai plaanitud vähem teha sügiskülve. EPKK hoidis terve koristushooaja olukorral silma peal, korraldas ulatusliku tootjate uuringu ning teavitas olukorrast nii Maaeluministeeriumi, valitsust kui Euroopa Komisjoni. Mitmetes pöördumistes ja kohtumistel nõuti meetmeid taimekasvatajate olukorra leevendamiseks. Euroopa Komisjon tegi aasta lõpus ettepaneku eraldada Eestile erakorralise toetusena 1,34 miljonit eurot.

4. Otsetoetuste ühtlustamine taas päevakorras

Käivad arutelud EL ühise põllumajanduspoliitika tuleviku üle. EPKK on saavutanud tänaseks olulise eesmärgi – otsetoetuste ühtlustamine on taas päevakorda võetud. Otsetoetuste ühtlustamisega tuleb jätkata, märgitakse nii Copa-Cogeca seisukohtades kui Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuses. Oleme ebavõrdsete toetuste probleemi rõhutanud mitmes rahvusvahelises põllumeeste deklaratsioonis, samuti kohtumisel volinik Phil Hoganiga ning kahel kohtumisel tema kabineti liikmega. Kõige olulisemaks saavutuseks saab pidada, et toetuste ühtlustamise teema on ära toodud 29. novembril avaldatud Euroopa Komisjoni teatises ÜPP tuleviku kohta, mis on heaks lähtekohaks edasistele otsustele.

5. Riik toetas tõuaretust seakasvatusektoris

Eelolevatel aastatel tuleks suurt tähelepanu pöörata kriisi tõttu kannatanud sea- ja veisekasvatuse potentsiaali taastamisele ja hoidmisele läbi tõuaretuse toetamise, leidis EPKK 2016. aasta novembris uuele valitsuskoalitsioonile saadetud pöördumises. Valitsus toetas 2017. aastal sigade tõuaretust 2 miljoni euro ulatuses.

6. Traktorid ja liikurmasinad vabastati saateauto kohustusest

Põllumeestele on probleeme põhjustanud nõue, et laiade veoste puhul tuleb kasutada saateautot. EPKK seisis selle eest, et saateautode nõuet leevendataks. Näiteks rõhutasime seda märtsis Riigikogus toimunud Maaelukomisjoni istungil. Juulis allkirjastaski majandusminister määruse, mille alusel saavad kuni 4,2 meetri laiused traktorid või liikurmasinad ning nende haakes olevad sõidukid teedel liikuda vastava loa olemasolul ilma saateautota kui liiklusohutus on tagatud.

7. Mitmed edusammud rohestamise valdkonnas

EPKK esindajad selgitasid septembris Keskkonnaagentuuris Eesti metsasuse erisusega seotud küsimusi, et võimalikult paljud Eesti piirkonnad oleksid vabastatud ökoalade nõudest. Selgitused kandsid vilja ning Maaeluministeeriumi poolt oktoobri keskel Euroopa Komisjonile saadetud Eesti kaardil kasvab oluliselt nende piirkondade arv, kus ökoalade nõuet ei pea enam täitma.

Alates 2018.a võib rohestamise nõuete raames kasvatada N-siduvaid kultuure nii puhaskultuurina kui segus teiste kultuuridega (liblikõieliste osakaal segus peab olema >50%). Maaeluministeerium kavatses kehtestada üksikasjaliku loetelu ökoaladel lubatud külvisegudest, kuid EPKK tagasiside põhjal loobus sellest. EPKK leidis, et erinevates tingimustes sobivad erinevad segud ja põllumees peaks saama ise valida, mida ta liblikõielisele juurde külvab. EPKK korduvate ettepanekute tulemusel lisati ka sojauba ökoaladel lubatud kultuuride hulka.

8. Looma- ja linnukasvatavate registreeringukohustus lükati edasi

Keskonnaministeerium plaanis 1. jaanuarist 2018 kehtestada mahukat paberitööd eeldava registreeringukohustuse 120 looma- või linnukasvatusega tegelevale ettevõttele. EPKK nõudel jäeti paikse heiteallika käitaja tegevuse registreeringut käsitleva määruse nõuetest ajutiselt põllumajanduse valdkond välja.

9. Mahepõllumajandus ja loomakasvatavad said toetust juurde

2017. aasta alguses arvestas Maaeluministeerium EPKK ettepanekutega maaelu arengukava muutmisel. Ministeerium säilitas koja ettepanekul arengukava rahalise mahu, mis oleks vahendite meetmete vahel ümbertõstmise tulemusel ligi poole miljoni euro võrra vähenenud. Samuti suurendati keskkonnasõbraliku majandamise meetme kasutamata vahendite arvelt mahepõllumajanduse ja loomade heaolu meetmete eelarveid, kus on vahendeid puudu.

10. Riigikogu karusloomakasvatuse keelustamist ei toetanud

2017. aasta kevadel hoidis EPKK kätt pulsil karusloomakasvatuse keelamisega seonduval. Koda tellis uuringu, mis näitas, et Eesti inimesed karusloomakasvatuse keelamist ei toeta. Koda tegi aktiivset selgitustööd, et karusloomakasvatusega saaks Eestis jätkata. Riigikogu karusloomakasvatust keelava seaduse eelnõu ei toetanud.

11. Loobuti nii pakendiaktsiisist kui suhkrumaksust

EPKK väljendas mais muret pakendiaktsiisi tõusu pärast ning toetas paljude teiste erialaliitude nõudmisi sellel teemal. Juunis teatas valitsus, et loobub pakendiaktsiisi kehtestamisest. EPKK ja Toiduliit saatsid juuni keskel Riigikogule pöördumise, milles palutakse peatada magustatud joogi maksu seaduse eelnõu menetlemine. Samuti pöörduti presidendi poole palvega jätta magustatud joogi maksu seadus välja kuulutamata. President jättis seaduse välja kuulutamata. Valitsus on suhkrumaksu teemal aja maha võtnud.

12. Vastu võeti metsaseaduse muudatused

Riigikogu võttis juunis vastu metsaseaduse muudatused, millega nähakse ette alandada viljakate kasvukohatüüpide kuusikute raievanust ja soodustada lageraie alternatiivsete raieliikide – turberaie ja valikraie – kasutamist. Muudatused on kooskõlas EPKK ja Erametsaliidu poolt Riigikogule saadetud kirjas toodud soovitusetega.

13. EPKK ja Eesti Põllumeeste Keskliit ühinesid

2017. aasta juunis jõudis lõpuni EPKK ja põllumeeste keskliidu ühinemine. Koja juhatus laienes kolmeliikmeliseks. Viljandis toimus põllumeeste suurkogu teemal „Kogu tõde ühinemisest“.

14. Avatud talud ja toidutööstused

EPKK andis aktiivse panuse Avatud talude päeva 2017 õnnestumisse. Koja poolt korraldatud 6 bussiringi viis erinevatest linnadest põllumajandusega tutvuma 300 inimest. Oktoobris toimus avatud toidutööstuste nädal.

15. Aktsioon „100 rukkipooldu ja miljon juubelileiba Eestile!“

EPKK osales aktiivselt rukkiseltsi poolt algatatud aktsiooni „100 rukkipooldu ja miljon juubelileiba Eestile!“ elluviimises. Möödunud aasta augustis külvatud rukkipoollud said tänavu suve hakul põllusildid, augustis toimus pidulik rukkilõikus Simunas, sügisel valmis film rukkikuninga viljalõikusest, novembris Eesti Rahva Muuseumis toimunud koja Lõikuspeol lõigati juubeliviljast valminud uudseleib pidulikult lahti. EV100 logoga Rukkipala on tänaseks müügil enamuses kauplustes.

16. EPKK ja Maaülikool tõhustasid praktikaalast koostööd

Koja maamajanduse grupi initsiatiivil võeti tõsiselt ette koja ja maaülikooli praktikaalase koostöö arendamine. Koda viis oma liikmete seas läbi küsitluse, et kaardistada praktikandist huvitatud ettevõtted. Maaülikool käivitas arendusprojekti praktikajuhendajate koolitamiseks.

17. Tuhanded lapsed piimafarmis

EPKK viis jätkuvalt ellu EL promotsioonimeetmest rahastatud projekti värske piima ja piimatoodete tarbimise ergutamiseks. 1. juunil korraldas EPKK projekti „Piim – päeva pärl!“ raames traditsioonilise avatud piimafarmide päeva. Piimafarme külastas 2800 koolilast. Aasta jooksul toimus terve rida üritusi ja anti välja trükiseid piimatoodete tarbimise soodustamiseks.

18. Riskijuhtimine päevakorral

2017. aasta märtsis arutas teraviljatoimikond riskijuhtimise küsimusi, mis oli ka kevadise Teraviljafoorumi peamiseks teemaks. Riskijuhtimise temaatika on püsinud laual terve aasta jooksul. Tänapäevaks on maaelu arengukavasse lisatud meede, mille kaudu toetatakse kindlustusmaksleid saagi, loomade ja taimede kindlustamiseks.

19. Ekspordinõukogu loomine

EPKK on hoidnud initsiatiivi ekspordi temaatika arendamisel. 2017. aastal loodi ekspordinõukogu ja koda osales ekspordi edendamise kava koostamisel. Ekspordikavas on põhifookuses riigipoolsete sekkumisvaldkondade kaardistamine ja vastavate toetusmeetmete väljatöötamine. Sellest tulenevalt kavandatakse töötlemisettevõtete investeringutoetuse suurendamist tulevases MAKis, uute eksporditurgude avamist, riigi administratiivse võimekuse suurendamist ekspordiga tegelemisel, messide senisest suuremat toetamist. Koda on kavandatavate meetmetega üldjoones päri, kuid jäi eriarvamusele ettevõtjate täiendava maksustamise teemal. Nimelt kavandatakse koostada nn prioriteetsete turgude nimekiri ja riigid. Kui aga ettevõtja sooviks oma tooteid ekspordida riiki, mis nimekirja ei kuulu, tuleb tal endal tasuda turu avamisega seotud administratiivsed kulud. Koja seisukoht on, et piimasektoris peavad meie ettevõtjatele olema avatud täpselt samad kolmandate maade turud, mis teistele EL-i liikmesriikide ettevõtjatele ja lisatasu administratiivsete kulude katteks riigi poolt võtta ei tohi.

20. Ebaausad kauplemistavad peavad saama piiri

2017. aasta märtsis tegi EPKK Riigikogule ettepaneku algatada seaduse eelnõu ebaausate kauplemistavade ohjamiseks toiduainete tarneahelas. Esitati õigusakti eelnõu mustand ja seletuskiri. Hetkel on poliitiline tahe seaduse kehtestamiseks küll puudunud, kuid koja initsiatiiv tõstis kaupmeeste tahet minna edasi heade tavade kokkuleppega. Panustame ka EL tasemel, et sünniks vastav seadusandlik algatus. Lisaks oleme uuesti alustanud läbirääkimisi nii justiits- kui ka maaeluministeeriumiga, et sätestada olulised põhimõtted õigusakti tasemel.

21. EPKK viis tootjad messidele ja jätkas kvaliteedimärkide väljaandmist

Tavapärasest esinduslikumalt olid ettevõtted esindatud Euroopa suurimal toidumessil Anuga ja Põhjamaade mahemessil Malmös. Samuti jätkus väärikas Grüne Wochel osalemise traditsioon. Siseriiklikest messidest korraldas EPKK ettevõtjate ühisstendid Tallinna Toidumessil, Maamessil ja Eesti Toidumessil Sööma! EPKK jätkas toiduainete hindamist kvaliteedimärkide väljaandmist – 2017. aastal sai EPKK kvaliteedimärgi kokku 56 uut toodet. Sügisel otsustati edaspidi keskenduda vaid Tunnustatud Eesti Maitse pääsukesemärgi väljaandmisele ja arendamisele, et kodumaine tooraine selgemalt tarbijate jaoks fookusesse tuua. Tunnustatud Maitse ristikumärki kandvatele toodetele saab litsentsilepinguid siiski soovi korral pikendada, et tagada sujuv üleminek.

22. Konkursil Aasta Põllumees on kindel koht ühiskonnas

Väärikas konkurss toimus 2017. aastal juba 17. korda. Traditsiooniliselt austas konkursi lõppüritust oma kohaloluga Vabariigi President Kersti Kaljulaid, kes pidas konverentsil sisuka kõne. Aasta Põllumees 2017 tiitli pälvis EPKK liikme Kaiu LT juht Margus Muld.

23. Koda korraldas kõrgel tasemel konverentse ja õppepäevi

EPKK korraldas terve rea kõrgel tasemel konverentse: Piima-, Liha- ja Teraviljafoorumid, sea- ja veiselihakonverentsid, ÜPP tuleviku konverents, ühistegevuse ning mahevilljaturu konverentsid. Samuti arvukalt õppepäevi, sh sõnnikulaotamise demopäeva. Esmakordselt korraldasime piima- ja lihasektoris konverentsi ja foorumi kahel järjestikusel päeval, mis lõi uue platvormi EPKK liikmeskonna omavaheliseks suhtlemiseks. Liikmed jäid sellise formaadiga väga rahule ja hindasid kõrgelt võimalust suhelda oma kolleegidega veidi vabamas õhkkonnas.

24. Kojast sai põllumajanduse valdkonna kutseandja

Eesti Põllumeeste Keskliidu ja EPKK ühinemise järel jätkas EPKK põllumajandusvaldkonna kutse andmist. Konkursi tulemusel on koda järgmise viie aasta jooksul põllumajanduse valdkonna kutseandja.

25. Ei taimekaitsevahendite väärkasutamisele

EPKK mõistis 2017. aasta suvel hukka taimekaitsevahendite kasutamise reeglite tahtliku rikkumise ja leidis, et rikkujad peavad vastutama. Probleemide lahendamiseks arendati koostööd mesinikega. Tänapäevaks on koja nõukogu esimehe initsiatiivil korraldatud mitmeid koostööseminare ametnike, põllumeeste, mesinike ja teadlaste osalusel.

26. Tegevus rahvusvahelistes organisatsioonides

EPKK esindajad jätkasid tööd mitmetes rahvusvahelistes organisatsioonides: Euroopa põllumeeste ja ühistute katusorganisatsioon Copa-Cogeca, piimakaubanduse organisatsioon Euclait, Euroopa Piimanduse Assotsiatsioon ja Euroopa Liidu kodanikuühiskonna organisatsioone koondav Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee. EPKK esindajad osalesid Euroopa Komisjoni nõuandvate komiteede istungitel. Tänu aktiivsele rahvusvahelisele koostööle õnnestus Eestisse konverentsidele esinema kutsuda nimekaid spetsialiste nii Euroopa katusorganisatsioonidest kui liikmesriikidest. EPKK korraldas tänu liirima partnerite abile sügisel ka piimaühistute juhtidele õpreisi liirimaale. Eestis hakati EPKK initsiatiivil korraldama enne igat EL põllumajanduse ja kalanduse ministrite kohtumist brüffinguid Maaeluministeeriumis, millel osalevad reeglina kõik ministeeriumi asekantslerid.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	700 285	519 940	2
Nõuded ja ettemaksud	189 354	166 442	3,4
Kokku käibevarad	889 639	686 382	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	20 000	20 000	5
Kokku põhivarad	20 000	20 000	
Kokku varad	909 639	706 382	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	46 857	32 566	6
Kokku lühiajalised kohustised	46 857	32 566	
Kokku kohustised	46 857	32 566	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	32 118	32 118	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	763 856	660 466	
Aruandeaasta tulem	66 808	-18 768	
Kokku netovara	862 782	673 816	
Kokku kohustised ja netovara	909 639	706 382	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	146 134	79 250	
Annetused ja toetused	553 189	554 146	7
Tulu ettevõtlusest	356 473	193 873	8
Muud tulud	23 098	41 454	9
Kokku tulud	1 078 894	868 723	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-727 240	-696 943	10
Mitmesugused tegevuskulud	-53 581	-20 263	11
Tööjõukulud	-231 392	-164 448	12
Kokku kulud	-1 012 213	-881 654	
Põhitegevuse tulem	66 681	-12 931	
Intressitulud	127	0	
Muud finantstulud ja -kulud	0	-5 837	
Aruandeaasta tulem	66 808	-18 768	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	66 681	-12 931
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-22 912	-38 689
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	14 291	1 923
Laekunud intressid	127	622
Muud rahavood põhitegevusest	122 158	5 637
Kokku rahavood põhitegevusest	180 345	-43 438
Kokku rahavood	180 345	-43 438
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	519 940	563 378
Raha ja raha ekvivalentide muutus	180 345	-43 438
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	700 285	519 940

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	22 547	647 940	670 487
Aruandeaasta tulem		-18 768	-18 768
Asutajate ja liikmete sissemaksed	9 571	12 526	22 097
31.12.2016	32 118	641 698	673 816
Aruandeaasta tulem		66 808	66 808
Asutajate ja liikmete sissemaksed		122 158	122 158
31.12.2017	32 118	830 664	862 782

Eesti Põllumeeste Keskliiduga ühinemisel suurenes akumuleeritud tulem 1220358 euro võrra

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja (EPKK) raamatupidamise aastaaruanne 2017. aasta kohta on koostatud raamatupidamise seaduse §17 alusel Eesti finantsaruandluse standardi kohaselt. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestus- ja aruandluse põhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning mida täiendavad EV Raamatupidamise toimkonna juhendid.

EPKK kasutab tulude ja kulude aruande koostamisel RTJ 14 "Mittetulundusühingud ja sihtasutused" lisas toodud tulude ja kulude aruande kirjete skeemi.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

2017. aasta raamatupidamise aruande põhjaruanded on bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovarade muutuste aruanne.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjate tasumata summad kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi kohaselt laekumise tõenäosusest lähtuvalt. Seejuures hinnatakse eraldi nõudeid iga konkreetse kliendi vastu eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarad on varad, mille maksumus algab 10000 eurost ja kasulik tööiga on üle ühe aasta. Varad soetusmaksumusega alla 640 euro kantakse vara kasutusele võtmise hetkel täielikult kulusse.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil, amortisatsioonimäärad on 20% kuni 33% aastas.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 10000

Finantskohustised

Finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalised finantskohustused kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Tulud

Tulud kajastatakse kaupade müümise ja teenuste osutamise järel, kui omand on läinud üle müüjalt ostjale, tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena käsitletakse juhatuse ja nõukogu liikmeid, nende lähisugulasi ning pereliikmeid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Sularaha kassas	72	554
Tähtajalised hoiused	50 000	50 000
Arvelduskontod	614 958	434 131
Arveldusdeposiidid	35 255	35 255
Kokku raha	700 285	519 940

Arveldusdeposiidid on Fortispangas (Belgia) 1500 eurot ning SEB Pangas 33755 eurot

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	33 387	33 387
Ostjatelt laekumata arved	33 387	33 387
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	12 359	12 359
Muud nõuded	99 294	99 294
Ettemaksed	44 314	44 314
Tulevaste perioodide kulud	44 314	44 314
Kokku nõuded ja ettemaksed	189 354	189 354
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	7 310	7 310
Ostjatelt laekumata arved	7 310	7 310
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	14 311	14 311
Muud nõuded	144 612	144 612
Viitlaekumised	144 612	144 612
Ettemaksed	209	209
Tulevaste perioodide kulud	209	209
Kokku nõuded ja ettemaksed	166 442	166 442

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	4 506		2 520	
Üksikisiku tulumaks		5 297		3 534
Erisoodustuse tulumaks		240	101	
Sotsiaalmaks		12 883		9 474
Kohustuslik kogumispension		488		323
Töötuskindlustusmaksed		407		384
Ettemaksukonto jääk	7 853		11 690	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12 359	19 315	14 311	13 715

Lisa 5 Pikaajalised finantsinvesteeringud (eurodes)

		Kokku
	Aksiad ja osad	
31.12.2015	10 000	10 000
Soetamine	10 000	10 000
31.12.2016	20 000	20 000
		Kokku
	Aksiad ja osad	
31.12.2016	20 000	20 000
31.12.2017	20 000	20 000

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	2 584	2 584
Võlad töövõtjatele	8 633	8 633
Maksuvõlad	19 315	19 315
Muud võlad	50	50
Saadud ettemaksed	16 275	16 275
Muud saadud ettemaksed	16 275	16 275
Kokku võlad ja ettemaksed	46 857	46 857
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	10 069	10 069
Võlad töövõtjatele	8 769	8 769
Maksuvõlad	13 715	13 715
Saadud ettemaksed	13	13
Kokku võlad ja ettemaksed	32 566	32 566

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2017	2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	108 000	111 000
piimatoodete tutvustus	136 611	230 254
turuarendustoetus	219 773	147 494
MAK toetused	11 296	35 932
Green Agri	50 505	29 466
Liivimaa toidutee	12 366	0
PIP toiduohutus	4 855	0
Baltic Sea Food	637	0
Euroopa Komisjonilt	9 146	0
Kokku annetused ja toetused	553 189	554 146
sh eraldi riigieelarvest	108 000	111 000

Lisa 8 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2017	2016
renditulud	22 901	56 288
tulu teenuste müügist	37 055	24 860
TEM ja TM tulud	34 847	11 132
messide tulud	166 996	58 572
osalustasud	9 148	200
mitmesugused tulud	2 846	8 932
kommunaalteenuste vahendamine	33 728	33 889
kutseksamid	42 620	0
foorumitel osalemine	6 332	0
Euroopa Komisjonilt	0	0
Kokku tulu ettevõtlusest	356 473	193 873

Lisa 9 Muud tulud

(eurodes)

	2017	2016
tulu messikaupade müügist	12 428	22 630
Brüsseli kulude kompenseerimine	9 770	16 309
tagatisraha rentnikelt	900	1 122
Muud	0	1 393
Kokku muud tulud	23 098	41 454

Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2017	2016
Transpordikulud	15 883	4 955
Mitmesugused bürookulud	7 200	5 192
Lähetuskulud	44 999	36 995
messidel osalemine	288 701	234 321
reklaamikulud	127 156	145 630
infotehnoloogiakulud	5 734	961
koolituste ja foorumite korraldamine	75 726	37 495
infomaterjalid, juriidilised kulud	4 068	311
info ostmise kulud	47 862	48 414
kommunaalkulud	60 964	103 506
EPKL lepingute kulu	22 658	70 795
PRIA-ga seotud	16 461	2 990
TEM hindamine	592	551
GreenAgri projektijuht	9 236	4 827
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	727 240	696 943

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2017	2016
juriidilised ja auditeerimiskulud	17 554	5 286
vastuvõtu ja esinduskulud	9 529	6 151
EDA liikmemaks	14 663	0
Muud	11 835	8 826
Kokku mitmesugused tegevuskulud	53 581	20 263

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	172 418	123 438
Sotsiaalmaksud	58 974	41 010
Kokku tööjõukulud	231 392	164 448
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	11	9

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2017	31.12.2016
Füüsilisest isikust liikmete arv	8	11
Juriidilisest isikust liikmete arv	81	86

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	79 688	43 269

Eesti Põllumeeste Keskliit**Bilanss 31.05.2017**

	31.05.2017	31.12.2016
Käibevarad		
Raha	85429	60435
Nõuded ja ettemaksud	40939	14757
Materiaalne põhivara	0	1400
AKTIVA kokku	126368	76592
Võlad ja ettemaksud	4210	13733
Omakapital		0
Eelmine perioodi tulem	62859	45903
Aruandeaasta tulem	59299	16956
PASSIVA kokku	126368	76592

Eesti Põllumeeste Keskliit

Tulemiaruanne 31.05.2017

Tulud	
Liikmetelt saadud tasud	36747
Sihtfinantseerimine	74436
Tulu ettevõtlusest	26800
Muud tulud	6
KOKKU tulud	137989
Kulud	
Sihtfinantseerimise kulud	13084
Kutseomistuskulud	14027
Mitmesugused tegevuskulud	14059
Tööjõukulud	37295
Muud kulud	225
KOKKU kulud	78690
Aruandeperioodi tulem	59299

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 26.02.2018

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (registrikood: 80007884) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ROOMET SÕRMUS	Juhatuse liige	07.06.2018

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude ettevõtjate ja tööandjate organisatsioonide tegevus	94119	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6009349
Faks	+372 6009350
E-posti aadress	info@epkk.ee
Veebilehe aadress	www.epkk.ee